

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7CoCsp/21/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5118206497
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Kašíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5118206497.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Márie Kašíkovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a JUDr. Jany Kotrčovej, v právnej veci žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154, právne zastúpený: JUDr. Ján Šoltés, advokát, so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava - Staré Mesto, IČO 37 927 795, proti žalovanej: P. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom O., Q. XXX/X, o zaplatenie 20 682,23 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Žilina, č. k. 2Csp/54/2018-64 zo dňa 12. novembra 2020, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie m e n í tak, že žalobu z a m i e t a .

Žalovanej p r i z n á v a proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi istinu 20 682,23 eur spolu s úrokom z omeškania 8,05 % ročne zo sumy 19 860,95 eur od 19.05.2015 do zaplatenia. Vyslovil, že žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

Vychádzal zo zistenia, že žalovaná s právnym predchodcom žalobcu, L., a.s. dňa 18.04.2012 uzavrela zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexi pôžička“ na základe ktorej jej bol poskytnutý úver vo výške 25 000 eur, pričom splácanie úveru bolo dohodnuté v mesačných splátkach v počte 108, ktorá splátka vrátane poisťného predstavovala 324,03 eur. Výška úrokovej sadzby bola stanovená na 7,90 %, RPMN 8,43 %, celkové náklady dlžníka na 10 318,36 eur a celková čiastka, ktorú mal dlžník zaplatiť 35 318,36 eur. Má za preukázané, že medzi žalobcom a žalovanou bol založený záväzkový vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy, na ktorú sa vzťahujú ustanovenia zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Spotrebiteľskú zmluvu podrobil abstraktnej kontrole, pričom konštatoval, že táto obsahovala všetky podstatné náležitosti. Žalovaná prestala svoj dlh splácať, poslednú splátku uhradila dňa 18.11.2014, odkedy ju žalobca viackrát vyzval na zaplatenie istiny, resp. vyhlásil predčasnú splatnosť úveru dňa 14.04.2015. Dlž na istine predstavoval 19 860,95 eur a na zmluvnom úroku 821,28 eur. Tieto skutočnosti nepochybne vyplývajú z predložených listinných dôkazov, ktoré produkoval žalobca. Navyše ich žalovaná nerozporovala. Nakoľko žalovaná sa preukázateľne dostala do omeškania s úhradou peňažného záväzku, žalobcovi bol priznaný uplatňovaný úrok z omeškania vo výške 8,05 % ročne v zmysle § 517 ods. 1 veta prvá a ods. 2 Občianskeho zákonníka, a to od 19.05.2015 do zaplatenia, nakoľko žalobca listom zo dňa 14.04.2015 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru, v ktorej vyzval žalovanú na zaplatenie zostatku úveru do 7 dní od doručenia výzvy, ktorú si žalovaná v odbernej lehote nevyzdvihla, a z toho dôvodu bol žalobcovi priznaný úrok z omeškania od 19.05.2015.

Žalovaná v konaní vzniesla námietku premlčania v zmysle § 103 Občianskeho zákonníka s tým, že poslednú splátku uhradila 18.11.2014, od ktorej doby začala plynúť premlčacia lehota a žaloba bola podaná až dňa 13.04.2018. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“) premlčacia doba je 3-ročná, ktorá plynie od dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Pri spotrebiteľských úveroch premlčacia lehota je 3-ročná v zmysle citovaného zákona, čo bolo viackrát judikované a potvrdené rozhodnutiami súdu. Poslednú splátku žalovaná uhradila 18.11.2014, avšak žalobca predčasne zosplatnil celý úver s príslušenstvom výzvou zo dňa 14.04.2015, kde vyhlásil predčasnú splatnosť úveru vrátane príslušenstva a túto považoval za začatie plynutia premlčacej lehoty v tomto spore, ktorá v zmysle toho uplynula 14.04.2018 a žaloba bola podaná v premlčacej dobe 13.04.2018, t. j. deň pred uplynutím premlčacej lehoty. Nemohol vychádzať z myšlienkového pochodu žalovanej, že od splatenia poslednej splátky začína plynúť premlčacia lehota, keď táto začína plynúť od dňa vyhlásenia na predčasné splatenie zostatku úveru. Inak by sa žalobca dostal do neriešiteľnej situácie a tento nemohol predvídať, že žalovaná si nebude plniť svoje povinnosti následne po zaplatení poslednej splátky. Povinnosťou žalobcu bolo upozorňovať žalovanú na neplnenie si svojich povinností, čo vykonal troma upomienkami a až následne vyhlásil predčasné splatenie zostatku úveru. Vzhľadom na uvedené argumentácia žalovanej ohľadne námietky premlčania sa nemohla akceptovať.

O trovách konania rozhodol v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), keď žalobca bol v konaní úspešný v plnom rozsahu, tak mu priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. V zákonom stanovenej lehote proti rozsudku podala odvolanie žalovaná, ktorá navrhovala napadnúť rozsudok zrušiť alebo alternatívne ho zmeniť tak, že žaloba žalobcu bude zamietnutá. Namietala nesprávne právne posúdenie veci a nesprávne vyhodnotenie jej námietky premlčania. Poskytnutú pôžičku splácala počnúc dňom 16.05.2012 do 18.11.2014, kedy uhradila splátku 349,48 eur. Ďalšiu splátku, ktorá sa stala zročnou 16.12.2014 už nedokázala uhradiť z dôvodu straty zamestnania a dlhodobej práceneschopnosti. Právny predchodca žalobcu vyhlásil okamžitú splatnosť úveru ku dňu 14.04.2015 pre nesplnenie povinnosti splácať splátky včas, a to splátky zo dňa 16.12.2014, kedy začala plynúť premlčacia lehota a uplynula 16.12.2017, pričom žaloba bola podaná 13.04.2018, teda po uplynutí 3-ročnej premlčacej lehoty v zmysle § 101 OZ aplikujúc § 103 OZ. Ustanovenie § 103 OZ je kogentné, čo znamená, že nie je možné sa od neho odkloniť, pričom premlčacia doba plynie od zročnosti splátky, kvôli ktorej sa predčasné plnenie žiada. K uvedenému poukázala na rôzne rozhodnutia všeobecných súdov. Rozhodnutie súdu prvej inštancie tak vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, čím je daný odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Zároveň požiadala o oslobodenie od platenia súdneho poplatku.

3. Žalobca k odvolaniu žalovanej uviedol, že napadnuté rozhodnutie považuje v celom rozsahu za vecne správne, a je toho názoru, že súd prvej inštancie sa dostatočne vysporiadal správnou aj skutkovou stránkou veci, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a s jeho rozhodnutím sa v plnej miere stotožňuje. Navrhoje napadnúť rozsudok potvrdiť ako vecne správny a zaviazat žalovanú na náhradu trov odvolacieho konania žalobcovi.

4. Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie podala včas sporová strana proti rozsudku, proti ktorému je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1, § 359 a § 362 ods. 1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) preskúmal rozsudok v intenciách § 379 a § 380 CSP a rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle § 388 CSP zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietol.

5. Žalovaná pred súdom prvej inštancie vzniesla námietku premlčania, ktorú odôvodňovala ustanovením § 103 OZ. Súd prvej inštancie predmetnú námietku právne posúdil podľa všeobecného ustanovenia § 101 OZ a na daný skutkový stav neaplikoval ustanovenie § 103 OZ, hoci splácanie poskytnutého úveru bolo dohodnuté v splátkach. Odvolací súd preto predtým ako vo veci vydal rozhodnutie, sporové strany v zmysle § 382 CSP vyzval, aby sa vyjadrili k možnému použitiu ustanovenia § 103 Občianskeho zákonníka na prejednávanej veci. Ani jedna zo sporových strán na uvedenú výzvu nereagovala. Žalovaná už pred súdom prvej inštancie ako aj v samotnom odvolaní poukázala na aplikáciu § 103 OZ, žalobca mal tak možnosť k aplikácii daného ustanovenia na skutkový stav vo veci reagovať už pred súdom prvej inštancie, ako aj vo vyjadrení k odvolaniu, pričom k uvedenému nezaujal v tejto časti žiadne stanovisko a ostal nečinný.

7. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v znení účinnom k 29.09.2015 (dátum mimoriadnej splatnosti celého dlhu), ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

8. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

9. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

10. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

11. Z citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka vyplýva, že plnenie dlhu možno dohodnúť aj v splátkach. Ak sa tak stane, veriteľ môže od dlžníka žiadať vždy len splnenie príslušnej splátky, ktorá sa stane splatnou (zročnou) podľa dohody účastníkov, alebo na základe rozhodnutia súdu či uznania práva. Každá zo splátok predstavuje samostatné plnenie, preto pre každú z nich trojročná premlčacia doba podľa § 103 Občianskeho zákonníka plynie samostatne. Občiansky zákonník v § 565 umožňuje, aby sa veriteľ s dlžníkom dohodli (prípadne aby tak rozhodnutím určil súd), že ak sa nesplní niektorá splátka, stane sa zročným celý dlh (tzv. strata výhody splátok). Veriteľ v takom prípade môže žiadať o zaplatenie celého dlhu. Trojročná premlčacia doba, pokiaľ ide o celý zostávajúci dlh, začína plynúť odo dňa splatnosti nesplnenej splátky. V § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka sa upresňujú podmienky splácania záväzkov zo spotrebiteľských zmlúv v splátkach. Podľa tejto úpravy dodávateľ môže uplatniť právo vyplývajúce z § 565 Občianskeho zákonníka, t.j. žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky (ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené) najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Toto právo však môže uplatniť iba za podmienky, že naň upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní.

12. Z uvedeného vyplýva, že § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka upravuje tzv. stratu výhody splátok v spotrebiteľských veciach oproti ostatným (nespotrebiteľským) veciam osobitne tak, že toto právo (zaplatenie celého dlhu pre nesplnenie niektorej splátky) môže veriteľ, ktorý je dodávateľom, uplatniť až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky (teda, na rozdiel od všeobecnej právnej úpravy, nie okamžite po omeškani so zaplatením splátky) a keď (na rozdiel od všeobecnej právnej úpravy) súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Je teda zrejmé, že citované ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka stanovuje okamih a podmienky uplatnenia práva na zaplatenie celého dlhu pre nesplnenie splátky v spotrebiteľských veciach, ale nemení osobitným spôsobom upravený začiatok plynutia premlčacej doby, ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stal zročným celý dlh. Ak potom začiatok plynutia premlčacej doby pri plnení dohodnutom v splátkach, ako aj v prípade, ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh podľa § 565 Občianskeho zákonníka, upravuje osobitne § 103 Občianskeho zákonníka tak, že premlčacia doba začne plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, nemožno použiť všeobecnú právnu úpravu začiatku plynutia premlčacej doby podľa § 101 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorej premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

13. Odvolací súd preto zdôrazňuje, že v prípade spotrebiteľskej zmluvy má dodávateľ podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka povinnosť čakať s využitím práva na predčasné zosplatenie (§ 565 OZ) ešte tri mesiace od omeškania so zaplatením splátky, to však nič nemení na tom, že premlčacia doba sa aj v takomto prípade začína počítať odo dňa zročnosti tejto omeškanej splátky (§ 103 druhá veta OZ). Ustanovenie § 103 Občianskeho zákonníka neobsahuje výnimku, podľa ktorej by v prípade spotrebiteľských zmlúv veriteľ uplatňujúci si svoje právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka mohol tak urobiť najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a v súvislosti s uvedeným by začala aj premlčacia doba plynúť až tri mesiace od omeškania so zaplatením splátky. Naopak, § 103 Občianskeho zákonníka stanovuje, že ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky (teda nie od splatnosti celého dlhu).

14. V preskúmvanej veci žalobca nekonkretizoval splátku, pre ktorú bola vyhlásená mimoriadna splatnosť celého úveru, iba špecifikoval vo výzve zo dňa 14.04.2015, že žalovaná napriek predchádzajúcim upomienkam neuhradila dlžnú prehľadávku banky, preto dnešným dňom (14.04.2015) vyhlasuje predčasnú splatnosť celého úveru vrátane príslušenstva so zostatkom 20 682,23 eur. Žalobca predtým žalovanú výzvami zo dňa 29.12.2014, 27.01.2015 a 27.2.2015 upozorňoval na nezaplatenie splátok s upozornením možnosti vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru. Z predložených listinných dôkazov je možné ustáliť, že žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť pre nezaplatenie splátky splatnej ku dňu 16.12.2014, keď výzvou zo dňa 27.02.2015 bola žalovaná v omeškaní so zaplacením splátok 16.02.2015, 16.01.2015 a 16.12.2014 a so splátkou 16.12.2014 bola v omeškaní viac ako tri mesiace po lehote splatnosti, preto odvolací súd ustálil, že sa jednalo o splátku, pre ktorú bola žalobcom vyhlásená mimoriadna splatnosť listom zo dňa 14.04.2015. S poukazom na to, že v zmysle § 53 ods. 9 OZ k zosplateniu dlhu v spotrebiteľskom zmluvnom vzťahu možno pristúpiť až po troch mesiacoch od omeškania so zaplacením splátky, a ak by sa vychádzalo z predpokladu, že veriteľ s odbornou starostlivosťou dodržal dobu 3 mesiacov (§ 53 ods. 9 OZ), je zrejmé, že premlčacia doba v predmetnej veci začala s ohľadom na ustanovenie § 103 Občianskeho zákonníka plynúť najneskôr dňa 17.12.2014, keďže jednotlivé splátky boli splatné vždy do 16-ho dňa v mesiaci a výzvou zo dňa 27.02.2015 upozornil žalovanú najmenej 15 dní vopred na uplatnenie práva vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, ak si dodatočne nesplní svoj dlh. Odvolací súd má za to, že žalobca preukázal, že listom z 14.04.2015 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka, pričom tak urobil v súlade s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka (ako vyplýva aj z prehľadu splátok a úhrad, výzvy na zaplatenie dlhu a oznámenia o mimoriadnej splatnosti predložených žalobcom). Teda v čase vyhlásenia mimoriadnej splatnosti celého dlhu bola žalovaná v omeškaní so zaplacením splátky viac ako tri mesiace so splátkou splatnou dňa 16.12.2014. Tak 3-ročná premlčacia doba začala plynúť dňa 17.12.2014 (nasledujúci deň po zročnosti nezaplatenej splátky splatnej 16.12.2014) a uplynula dňa 17.12.2017 na celý dlh. Žaloba bola na súd podaná 13.04.2018, teda po uplynutí trojročnej premlčacej doby.

15. Obdobný názor bol vyslovený napríklad aj v rozhodnutiach Krajského súdu Žilina sp.zn. 7CoCsp42/2020, 7CoCsp, 27/2021, 7CoCsp 50/2020, Krajského súdu Trenčín sp.zn. 19Co/42/2017, 27Co/29/2018, 5Co/233/2016, Okresného súdu Dunajská Streda sp.zn. 16Csp/194/2016, Krajský súd Prešov sp.zn. 6Co/26/2017, Krajský súd Trnava sp.zn. 23Co/35/2015.

16. Vychádzajúc z konštatovaného odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil tak, že žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol s poukazom na dôvodnú námietku premlčania vznesenou žalovanou.

17. O nároku na náhradu trov konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 396 ods. 1, 2 CSP aplikujúc ustanovenie § 255 ods. 1 CSP, keď v konaní mala plný úspech žalovaná, priznal jej voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške týchto trov bude v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

18. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

(§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)